

Bibliotekarstudentens nettleksikon om litteratur og medier

Av Helge Ridderstrøm (førsteamanuensis ved OsloMet – storbyuniversitetet)

Sist oppdatert 05.04.19

Dette dokumentets nettadresse (URL) er:

<https://www.litteraturogmedieleksikon.no/cm4all/uproc.php/0/boklansering.pdf>

Boklansering

(_spredningspraksis) Reklame og andre strategier i forbindelse med at en helt ny bok “slippes” på det åpne marked. Omfatter lanseringsintervjuer, lanseringsfester, musikalske show m.m.

Ofte er det et samsvar mellom innholdet i ei bok og hvordan boka lanseres. “Spørrebok lanseres med quiz: Anne Gaathaug er fast quizmaster på Litteraturhuset, der hun forsøker å stille stadig flere lag til veggs en gang i måneden. I kveld blir det en ekstraquiz i forbindelse med at Gaathaug lanserer boka “Quiz med Anne”, tusen spørsmål fra kultur- og underholdningslivet.” (*Dagbladet* 21. november 2011 s. 38). Men det er få bøker som lanseres spesielt, de fleste utgis uten noen videre omstendigheter. Noen bøker lanseres med en nedtelling (i annonser der det står “5 dager igjen!”, “4 dager igjen!” osv.).

Da den belgisk-franske krimforfatteren Georges Simenon skulle lansere sin nye krimetterforsker Maigret i 1931, arrangerte forfatteren og forleggeren Bernard Grasset en slags reklame- og litteraturfest som ble kalt et “antropometrisk ball” (“Bal antropométrique”). Simenon sendte ut som invitasjon tusenvis av postkort med replikker lagt i munnen på Maigret. I salen der festen skulle foregå var det malt skumle bilder som viste håndjern, blødende hender og kropper uten hode, samt store spørsmålstegn. Ved inngangen til salen stod det blant andre en prostituert og en blodig slakter. Personer utkledd som politimenn deltok også på festen (Assouline 1992 s. 155-157). Forleggeren Eugène Merle hadde i 1927 fått Simenon til å skrive en roman i et “glass-bur” (“cage de verre”; Assouline 1992 s. 158), som skal ha stått utenfor Moulin Rouge og der forfatteren oppholdt seg i en uke. Simenon planla at en av bøkene hans skulle utgis sammen med et par håndjern til de tre tusen første kjøperne (Assouline 1992 s. 166).

Den svenske historikeren Axel Andersson har forsket på hvordan Thor Heyerdahls bok *Kon-Tiki ekspedisjonen* (1948) og filmen basert på boka ble en internasjonal bestselger takket være forleggeren Adam Helms, som var ansatt i forlaget Bonniers datterselskap Forum. “Det hände ingenting förrän säljgeniet Adam Helms fått de svenska rättigheterna. Helms skapade publicitet: visade upp en besättningsman, ordnade utställning på Pub och föreläsningar för bokhandlare, gjorde pappmodeller

för skyltfönstren och sjösatte en Kon-Tikikopia i Brunnsviken. Kon-Tiki blev ett varumärke innan det ordet var uppfunnet. Andra länder hängde på med Kon-Tikipredikningar, -hattar, -dikter, -choklad-kakor ... det blev Kon-Tiki-feber i USA och i ett Europa där man, strax efter kriget, kunde ha svårt att få fram papper att trycka på. I mitten av 60-talet hade *Kon-Tiki* sålts i 50 miljoner exemplar i världen – och den går fortfarande i nya upplagor.” (*Aftonbladet* 17. oktober 2007)

Ida Blom redigerte verket *Cappelens kvinnehistorie*, og det tredje og siste bindet ble utgitt på kvinnedagen i 1993.

Jo Nesbøs krim *Panserhjerte* (2009) ble blant annet lansert på denne måten: “Midtveis i festen ble en maskert mann slept inn på podiet av to maskerte asiater. Da masken falt, sto Harry Hole der – i Henrik Mestads skikkelse: blek, forslått og opiumherjet. Til *psyke* toner av Knut Reiersrud leste og levde Mestad og Ingrid Bolsø Berdal seg inn i første avsnitt i boka. Forlagsdirektør i Aschehoug, William Nygaard, var tydelig fornøyd med seansen: – Dette er en helt ny måte å lansere bøker på – også internasjonalt.” (*Dagbladet* 23. september 2009 s. 43)

Onsdag 5. juni 2013 kl. 23.00 arrangerte Tanum Bokhandel i Oslo en “Nesbø-natt” i forbindelse med utgivelsen av Nesbøs krimroman *Politi*. I en annonse for lanseringen stod det: “Minikonsert med Vibeke Saugestad og Yum Yums. OP-5: Harry Hole – Asbjørn Slettemark og Aslak Nore diskuterer fenomenet Harry Hole. Jo Nesbø forteller om arbeidet med *Politi*. *Politi* lanseres. Jo Nesbø signerer. Arrangementet er gratis!” (*Morgenbladet* 31. mai – 6. juni 2013 s. 47)

“De som har oppsøkt nettsidene til forlaget Aschehoug den siste tiden, har blitt møtt av et stort, blodig metallgebiss og et urverk som teller ned, time for time, minutt for minutt. På tirsdag gikk urverket i null, for da var Jo Nesbøs ellevte roman om politimannen Harry Hole å få kjøpt i landets bokhandler. Den handler om en bloddrikkende seriemorder, derav metallgebisset. Begivenheten ble feiret på et utested i Oslo, som for kvelden var omdøpt til Jealousy Bar, et sentralt sted i den nye romanen. I baren kunne man kjøpe drinker med navn etter Harry Hole-bøkene. *Politi* var visstnok det alkoholfrie alternativet. Det må være noen travle uker Aschehougs markedsavdeling nå legger bak seg.” (Olaf Haagensen i *Morgenbladet* 24. – 30. mars 2017 s. 45)

I forbindelse med lanseringen av Henrik Langelands roman *Francis Meyers lidenskap* (2007) ble forfatteren kritisert for å bruke skuespiller- og kjendisvenner: Vennene “stilte opp på Det Åpne Teater og framførte første kapittel i romanen hans - ei hending som sjølvsagt blei massivt dokumentert i media. Såleis skapte Henrik Langeland ekstra blest kring utgjevinga av romanen. [...] Pr-ekspert Beate Barth-Nossum synest det er flott at dagens unge forfattarar har eit leikent forhold til media. [...] - Det kjem så utruleg mange bøker. Den som trur at debutantar vil bli plukka opp i kraft av seg sjølve, er naiv. Forlaga burde leggje meir energi i lanseringar. Som eit døme på ein vellukka presselansering, trekkjer Beate Barth-

Nossum fram den satiriske romanen “Kongepudler” frå Kagge Forlag, som fekk massiv medieomtale i vår, ikkje minst på grunn av alle spekulasjonane kring kven den hemmelege forfattaren bak boka kunne vere.” (Hestad 2007)

Noen ganger deltar svært prominente personer. “I morgen skal Jonas Gahr Støre være med på boklansering. Nei, i utgangspunktet er det vel ikke en utenriksministers jobb å kaste glans over en boklansering, men her er det så spesielle omstendigheter at det nesten må til. Globalistenes nye bibel er nemlig ferdig og skal lanseres. [Richard Wilkinsons] *The Spirit Level* kommer nesten garantert til å bli en bok som det vil refereres til i årevis fremover.” (<http://www.sisteskanse.net/2011/08/store-pa-boklansering/>; lesedato 16.09.11)

Da den 7. og siste boka om Harry Potter av J. K. Rowling skulle utgis, deltok forfatteren i lanseringen: “National History Museum i London vil være ett av de mest attraktive stedene å være under lanseringen. Her vil forfatteren selv befinne seg og lese høyt fra bokens første sider nøyaktig kl. 00.01 [lørdag 21. juli]. Billettene til nattens seanse er forlenget utsolgt, men nå kan alle likevel få med seg begivenheten. J. K. Rowlings forlag, Bloomsbury Publishing, vil overføre det hele direkte på sine nettsider. Det vil gi alle muligheten til å høre forfatteren selv lese fra den siste boken. Forlaget lover at seansen vil ligge ute på nettsidene i to uker.” (*Aftenposten* 20. juli 2007 s. 7) Og da oversettelsen av den samme boka ble lansert i Norge senhøstes 2007, holdt Norlis bokhandel i Universitetsgata åpent til midnatt, og med en oppbygd spisesal lik den på Galtvort, Harry Potters skole. Dessuten tilbød bokhandelen prøveflyvning av sopelime på en såkalt “Rumpeldunk-maskin” (*Dagbladet* 30. november 2007). I Trondheim ble det fyr av fyrverkeri og brukt røykmaskin for å lage blest om boklanseringen. I Halden var det Harry Potter-vandring i byparken (*Aftenposten* 30. november 2007 s. 8).

“Da han døde i 1910, etterlot Mark Twain seg en enorm, uredigert og upublisert selvbiografi. Den er nå blitt overhølet av kyndige mennesker ved Berkeley, stykket opp kilovis, og sendt ut på et sultent marked. Så sultent at folk overnattet i sovepose foran bokhandlere i USA før utgivelsesdagen.” (*Morgenbladet* 18. – 24. mars 2011 s. 40)

Noen bøker lanseres i forbindelse med jubileer. “Edvard Hoem arbeider for tida på en biografi om dikterhøvdingen [Bjørnstjerne Bjørnson], klar for utgivelse til 100-årsjubileet for Bjørnsons død i 2010” (*Dagbladet* 2. desember 2007 s. 41).

Stedet ei bok lanseres kan også være betydningsfull. Da Ruth Meiers dagbøker (utgitt av Jan Erik Vold i 2007) skulle lanseres som bok, skjedde det ved Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter på Bygdøy, i den bygningen som var Quislings residens under krigen. Dette var en tydelig symbolsk markering, fordi Meier var jøde og ble sendt til konsentrasjonsleir i Tyskland og døde der.

Briten John le Carré har blitt verdensberømt for sine spionromaner. Hans *A Legacy of Spies* (2017) “ble lansert under stor ståhei i London torsdag i forrige uke. Den kjente konsertsalen, Royal Festival Hall, var stappfull av mennesker og forestillingen varte i bortimot tre timer. I sentrum sto den snart 86 år gamle forfatteren som i en times langt foredrag fortalte hvorfor han har trukket fram igjen spionhelten George Smiley og hans nære medarbeidere. Begivenheten ble sendt ut til et nettverk av kinoer som samarbeider om å spre kulturbegivenheter og alle inntekter fra denne kvelden gikk til den britiske avdeling av Leger uten grenser “fordi jeg har sett det fantastiske arbeidet de driver i mange land”, forklarte Le Carré. [...] Faren var en bløffmaker og kriminell som tilbrakte mange år i fengsel, men hver gang han kom ut fra fengselsopphold, drev han med svindel og bløffet seg fram. Han må ha vært en plage for sønnen mange ganger. Ofte når Le Carré presenterte en ny bok, dukket faren opp for å ta del i begivenheten og forsøke å bli intervjuet.” (*Dagbladet* 12. september 2017 s. 56)

Den tyske forfatteren Ingo Schramm begynte sin roman *Fiskenes feighet* (2000) med tekster lagt ut på sin personlige hjemmeside på Verdensveven. Der publiserte han dagboknotiser angående arbeidet med å skrive romanen, samt en tidlig versjon av første kapittel og linker til nettstoff som han hadde gjort bruk av (Ortmann 2001 s. 49-50). En slik tidlig “boklansering” skulle bidra til å minke avstanden mellom den arbeidende forfatter og leserne. Schramm lovt å svare på enhver henvendelse over e-post.

“Fagbokforlaget og Norgesbiblioteket vil for første gang i Norge gjennomføre en virtuell boklansering. Denne vil finne sted i nettsamfunnet *Second Life*. Det vil også være mulig å følge begivenheten “real life” på Litteraturhuset.” (e-postlista Biblioteknorge; november 2009).

“Tusenvis av nordmenn fulgte Jo Nesbøs romanfigur Harry Holes forsvinning på Internett. Internettspillet ble lagd for å skape blest om lanseringen av Nesbøs siste roman “Panserhjerter”. Prinsesse Märtha Louise og Elisabeth Samnøys englebok har egen Facebook-side. Stadig flere forfattere tar i bruk sosiale medier på Internett for å videreutvikle sine bokunivers og for markedsføring. Noen går enda lengre. Forfattersøstrene Sigrid og Guri Botheim har blant annet opprettet Facebook-profiler for flere av romanfigurene i “Ramstein pensionat”. Fantasyforfatter Sigbjørn Mostue har skrevet bok som forutsetter at man sjekker informasjon på nettet. Boka har nemlig et eget tilhørende nettunivers med videoer, blogger og fiktive personer som gir sentral informasjon til historien. - Det er mulig å lese “Mørkeboka” [utgitt sammen med Matthijs Holter i 2009] uten å bruke Internett, men da vil man gå glipp av en viktig dimensjon og mange overbevisende poenger, sier Mostue. Han tror blandingen av bok og Internett vil bli en stor og levedyktig sjanger, som vil bli desto mer utbredt med e-boka. Mørkebokas internettunivers er lagd i samarbeid med rollespiller Matthijs Holter.” (*Dagbladet* 17. november 2009 s. 39)

I 2011 foregikk det et “Virtual Release Party” på det sosiale nettstedet Facebook i anledning utgivelsen av Jaimey Grants *Honor: A Regency Romance*.

Da Arnhild Skres biografi *Hulda Garborg: Nasjonal strateg* ble lasert i 2011, kunne publikum få se Garborgs bunader utstilt. En del boklanseringer skjer på steder som er forbundet med innholdet i boka: “Boklansering på Garborgsenteret, Bryne kl. 19. Historikar og journalist Arnhild Skre presenterer sin biografi “Hulda Garborg, Nasjonal Strateg”. Barneleikarring frå Lyefjell opptrer med folkedans.” (*Stavanger Aftenblad* 15. oktober 2011) “Årets høstutstilling på Hillestad Galleri i Åmli byr på eldgamle tradisjonsdrakter, tresnitt og boklansering. [...] Arbeidet med draktene har også resultert i en bok, som vil bli lansert under høstutstillingens åpningsfest lørdag 3. september. Forfatterne av boka er Torild A. Fossnes og Sigrid Bjørg Ramse, og den har fått navnet “Gull i veggene”. Boka er illustrert med fotografier av Eva Brænd. Fire kunstnere vil i tillegg til draktene bidra med tresnitt under utstillingen.” (*Fædrelandvennen* 3. oktober 2011 s. 20)

“Henning H. Bergsvåg er salgsvinner på lyrikk på Flesland. Med to solgte bøker. [...] Lyrikk er en av de vanskeligst omsettbare sjangrene. Da Bergsvåg slapp sin fjerde diktsamling “Over elven Tweed” i oktober 2010, stelte han i stand en heidundrandes feiring. Fordi han antok at boka ikke kom til å selge. - Når jeg hadde brukt tre år av livet mitt på å skrive boka, skulle jeg i det minste markere at jeg var ferdig. Festens selvironiske gjennomgangstema var kritikk og iscenesettelser av ham selv som en forfatter som ikke når ut til massene. Forfattervenner, litteraturprofessorer og redaktører holdt innlegg om hvor mislykket han var. Da han skulle holde høytlesning, overdøvet et sekkepipeorkester på fjorten mann ham. Til slutt ble Bergsvåg båret ut og begravet som forfatter i en blomsterseremoni til Bjørn Eidsvågs “Eg ser”. - Da jeg uka etter var jeg innom en bokhandel, lå samlinga mi på salgstoppen der. Festen viste seg å gi meg oppmerksomhet likevel. Plutselig kom vanlige folk bort til meg og sa de hadde lest diktene mine, sier lyrikeren, som ser på tekstene sine som en slags dialog med leseren.” (*Dagbladets Magasinet* 19. februar 2011 s. 48 og 50)

“[D]et mest interaktive opplegget hadde vi under lanseringen av Audun Mortensens “Aaliyah”, da publikum fikk et gratis eksemplar av boka mot å lese et dikt høyt. Å utfordre grensen mellom scene og sal er interessant.” (forlegger Bendik Wold i *Klassekampens* bokmagasin 27. oktober 2012 s. 2)

“Da forfatter Christian Valeur tidligere i år ga ut romanen “Pusling!!!” [2012], om en mann som har store problemer med å uttrykke sinne, hadde forlaget til lanseringsfesten gjort klart et rom hvor gjestene kunne gå inn én og én og ta ut aggresjon. Hele seansen ble filmet, og opptakene skal benyttes i den videre markedsføringen av boka. Den norske litterære offentligheten er full av liknende arrangementer: Opplesninger fra trær og hull i bakken, fra hotellrom, katakomber og storkiosker. For hvert år kommer det ut rundt 300 nye norske skjønnlitterære bøker for voksne. Antallet øker for hvert år, og når utgivelsene i tillegg presses

sammen i et kort tidsrom mellom august og oktober, blir kampen om oppmerksomheten hard. [...] Det genererer ofte en del oppmerksomhet, men det er ikke alltid oppmerksomhet genererer salg. Flamme forlag er kanskje det forlaget som har markert seg mest på lanseringssiden. Det har arrangert slippfester i et dobbeltrom på Hotel Continental, i katakombene under Fredensborg i Oslo, i et kollektiv og nå sist på tre Deli de Luca-kiosker i Oslo sentrum. For på samme måte som et godt bokdesign speiler og “dikter videre” på bokas univers, bør også lanseringsfesten planlegges som en “oppsetning” av verkets idé, mener forlagssjef i Flamme, Bendik Wold.” (<http://www.klassekampen.no/apps/pbcs.dll/article;lesedato=29.01.14>)

Lansering av bøker i bibliotek og litteraturhus er ikke uvanlig. Et eksempel: “Boklansering på Rennesøy folkebibliotek onsdag kl. 11.00: Marie Gangenes les og fortel.” (*Stavanger Aftenblad* 7. oktober 2011) Gangenes er en av forfatterne av *Skyttelen: Lagsavis for Rennesøy Bygdekvinnelag 1979-2010* (2011), som til tross for tittelen er en innbundet bok.

Søndag 18. september 2011 var det en boklansering inne på Norsk Folkemuseum på Bygdøy i Oslo. Arrangementet ble kalt “En historiebok i tre etasjer”, og annonsert i pressen som “Levende bok i OBOS-gården Wessels gate 15”. Boka *En historiebok i tre etasjer: Boskikk i byen 1879 – 2002* (2011) er skrevet av tre kulturhistorikere ansatt ved Norsk Folkemuseum og utgitt på forlaget Cappelen Damm. Forfatterne er Birte Sandvik, Torgeir Kjos og Morten Bing, som alle tre har hatt hovedansvaret for innredning av OBOS-gården på museet. Boka ble presentert i utstillingslokalet i første etasje i gården. I anledning boklanseringen var det utklede personer som spilte beboere, og som fortalte om hvordan det var å bo i leiegården i ulike perioder (henholdsvis 1879, 1905 og 1950 mens HR var til stede). I inngangspartiet i 1. etasje kunne de besøkende se to barnevogner ved siden av hverandre: den ene fra ca. 1890, den andre fra ca. 1950. Disse representerte noe av det historiske spennet. Guidene i historiske drakter beveget seg mellom soveværelser, kjøkken og dagligstuer mens de svarte på spørsmål fra tilskuerne. De gamle leilighetene i bygget er innrettet med møbler, tapeter og annet utstyr fra de ulike periodene, inklusiv bøker (i hyller, ved sengekanten, liggende på salongbord osv.). Plakater i leilighetene ga mye informasjon og bygget og periodene. Rett utenfor leiegården er det en bensinstasjon fra mellomkrigstida og hus fra andre perioder i norgeshistorien.

Da den islandske middelalderboka *Flatøybok*, der de sentrale personene er norske konger, ble oversatt til moderne norsk og utgitt i 2014, stod denne annonsen over en helside i *Klassekampens* bokmagasin: “Vi inviterer til lansering i Litteraturhuset i Oslo 28.10.2014, kl. 12.00, fri entré [...] Med: Statssekretær Bjørgulv Vinje Borgundvaag (Kulturdepartementet), Islands ambassadør Gunnar Pálsson, Danmarks ambassadør Torben Brylle, Professor Torgrim Titlestad, hovedredaktør (Den nye fortellingen om Norges historie) Dr. Bergsveinn Birgisson, redaktør (Visjonen bak Flatøybok) Dr. Elizabeth Ashman Rowe, redaktør (Forståelsen av

helheten i Flatøybok), Kunstneriske innslag ved Henning Kraggerud [og] Lise Fjeldstad [...] Følg oss på www.facebook.com/sagabok & se vår video-blogg serie på www.youtube.com/sagabokas” (25. oktober 2014 s. 17; mye av teksten skrevet med majuskler)

“Hans-Olav Mørk har i ti år vært prosjektleder for revisjonen av Bibelen. Under lanseringen i oktober [2011] skal Gud ut til folket. Det blir høytlesning på Karl Johan [hovedgata i Oslo]. Den tidligere gatepresten i Oslo mener Bibelen fortsatt har relevans for alle, troende som ikketroende.” (*A-magasinet* 16. september 2011 s. 32)

“Sikkerhetskysteri rundt ny Dan Brown-bok. I dag kan du bli blant de første i verden til å lese det første kapitlet i “Inferno”, eksklusivt på db.no. [...] I dag publiserer vi prologen og det første kapitlet fra Dan Browns nye bok om Harvard-professoren Robert Langdon, “Inferno”. Boka kommer ut både på norsk og engelsk 14. mai. Dermed har oversettelsesarbeidet vært preget av det samme hemmelighets-hysteriet som boklanseringen. Manuskriptet beskyttes som et Fabergé-egg, litt som da J.K. Rowlings “Den tomme stolen” kom i fjor. Oversetter Sverre Knudsen måtte dra til London for å få oversette, i et rom bevoktet med sikkerhetsvakter, uten Internett-tilgang. Språkvasker og redaktør må også reise til London for å lese. Det norske forlaget – Bazar – har ikke engang lov til å oppgi adressen hvor manuset befinner seg. Og ingen har enda fått lov til å lese det siste kapitlet i “Inferno”. Oversetteren var med på kjøret da Pete Townshends biografi ble utgitt parallelt på norsk og engelsk. Han brukte tre uker på å oversette den samme boka, under liknende sikkerhetsforhold. Han sto opp 05 hver dag for å jobbe.” (*Dagbladet* 17. mars 2013 s. 32)

“Studenter droppet forelesninger, ansatte skulket jobben og enkelte overnattet ute i kulda for å se [den amerikanske politikeren] Sarah Palin innlede en boklanseringsturne i Grand Rapids i Michigan [med *Going Rogue: An American Life*, 2009]. Over 1.000 mennesker slapp inn i den lokale Barnes & Noble-bokhandelen der Palin skrev autografer i sin nye memoarbok “Going Rogue”. Mange av dem som møtte fram, hadde på seg Palin-T-skjorter og – luer og ropte taktfast “Sarah, Sarah” under tilstelningen som mer lignet et politisk møte enn en boklansering. [...] I løpet av de tre ukene turneen varer, skal Palin besøke en rekke mindre byer med republikansk flertall. Hun unngår omhyggelig storbyene der flertallet gjerne er demokratisk.” (<http://www.aftenposten.no/verden/Palin-hyllet-av-hundrevis-av-tilhengere-240103b.html>; lesedato 21.11.16)

“Litterær opplevelse i hindutempelet: Guddommelig boklansering [...] Leseløvene på Linderud skole var invitert til en helt ekstraordinær boklansering i hindutempelet på Kalbakken med høyttopplesning, spørreunder og grøtspising. [...] barna var invitert til å overvære lanseringen av barneboka “Aru shah og dommedagsdansen”. Boka er utgitt av den amerikanske forfatteren Roshani Chokshi, men forlaget Vigmostad & Bjørke og Malin Falch har designet omslaget til den norske

utgivelsen. Dilani Vamapahan jobber i Vigmostad & Bjørke og synes det virket spennende med boklansering i hindutempelet. Samme oppfatning hadde presten, Siyasri Amirtha Sivloganatha Kurukkal, og onsdag var over 100 elever fra Linderud skole samlet i hindutempelet for blant annet høytopplesning og spørreunde. Dette var naturligvis en ypperlig mulighet for barna til å bli bedre kjent med trossamfunnet og deres kultur, historie og de mange tusen gudene.” (<https://groruddalen.no/kultur/guddommelig-boklansering/19.24865>; lesedato 15.02.19)

“[B]yrået Fjeldbraaten & Waage, startet av unge Ida Fjeldbraaten og Zoë Waage. Det er Norges første markedsføringsbyrå for litteratur, og de vil selge tjenester til forlag som trenger å bryte gjennom lydmuren: markedsføring ikke bare av bøker, men også litteraturarrangementer og lanseringer.” (*Klassekampens* bokmagasin 14. februar 2015 s. 2)

Alle artiklene og litteraturlista til hele leksikonet er tilgjengelig på <https://www.litteraturogmedieleksikon.no>